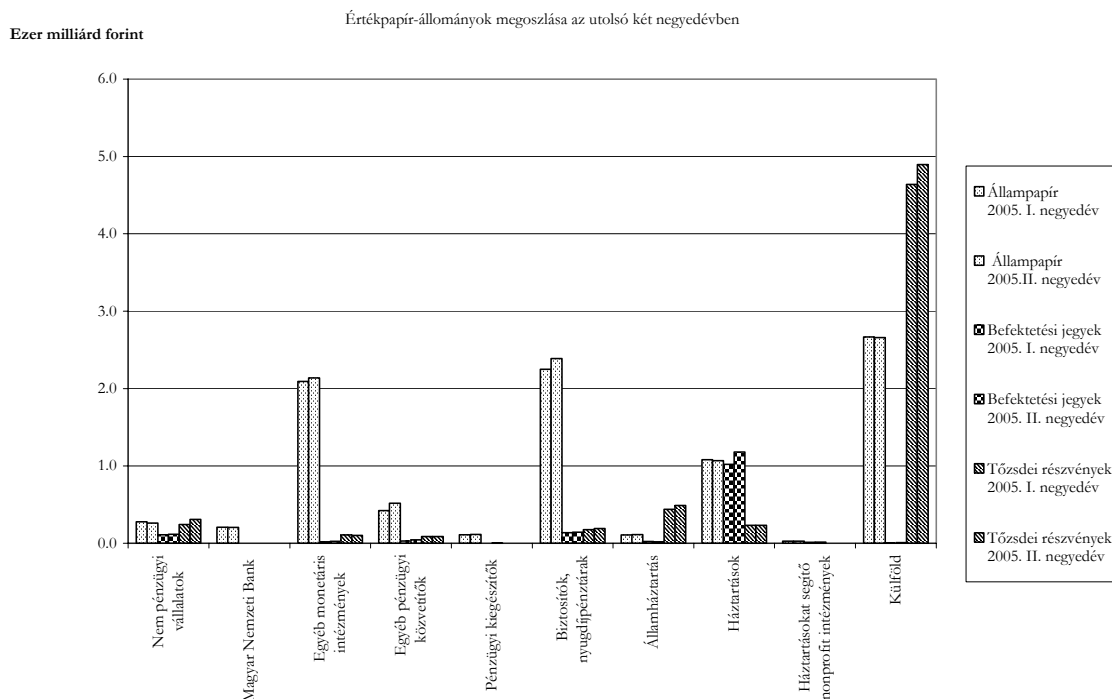

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2005. II. negyedév¹

A II. negyedévben az állampapírpiacon folytatódott a biztosítók és nyugdíjpénztárak több éve tartó folyamatos állomány-növekedése, amelynek hatásaként a piacon lévő állampapírok több mint egy negyede e szektor tulajdonába került. A nem-rezidensek ezúttal csökkentették állampapír-állományukat, így piaci részesedésüket is, a lakossági befektetők állománya és súlya – a korábbi tendenciának megfelelően – tovább csökkent. A negyedév során az egyéb pénzügyi közvetítők állampapírpiacon súlya emelkedett legnagyobb mértékben. Az előző három negyedévhez hasonlóan, a II. negyedév során valamennyi szektor árfolyamnyereséget ért el állampapír-portfólióján. Miközben a nem pénzügyi vállalatok állampapírokat adtak el, viszonylag jelentős értékben vásároltak tőzsdei részvényeket. A többi szektor viszont mind nettó eladóként lépett fel a tőzsdei részvények piacán, ahol – hasonlóan az előző negyedévhez, illetve az állampapírpiachoz – valamennyi szektornak árfolyamnyeresége keletkezett. Az II. negyedévben az előző negyedévinél kisebb mértékben növekedett a befektetési jegyek piaci értéken számított, forgalomban lévő állománya. Befektetési jegy-portfóliójukon a legnagyobb árfolyamnyereséget a háztartások, a háztartásokat segítő nonprofit intézmények és a biztosítók és nyugdíjpénztárak érték el, míg a nem pénzügyi vállalatok szenvedték el ebben a negyedévben a legnagyobb árfolyamvesztést.

¹ Az állományi adatok mindig a negyedév végére vonatkoznak.

Állampapírok

Az **állampapírok**² piaci értéken számított állománya 2005. II. negyedévében 9490,5 milliárd forintra (2,7%-kal) emelkedett. A növekedést az államkötvények állományának 1,1 százalékpontos emelkedése, továbbá a kincstárjegyek piaci értéken számított állományának 7,6 százalékpontos növekedése eredményezte. Az állampapírok árfolyamának emelkedése 112,9 milliárd forinttal növelte az állomány nagyságát, miközben számottevően növekedett a névértéken számított forgalomban lévő állomány nagysága (a nettó kibocsátások hatása 132,9 milliárd forint volt). A két folyamat együttes eredményeként a piaci értéken a forgalomban lévő állomány 245,8 milliárd forinttal növekedett a negyedév során.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke 13,1 milliárd forinttal csökkent, amely kizárólag a lakossági befektetők tényleges eladásának tulajdonítható, hiszen a szektor a portfólióján 5,2 milliárd forint árfolyamnyereséget ért el. A lakosság birtokában lévő államkötvény-állomány 11,9 milliárd forintos mérséklődése mellett, a szektor tulajdonában lévő rövid lejáratú állampapírok piaci értéken számított állománya szinte változatlan maradt. A háztartások állampapírpiaci súlya 2004 eleje óta kismértékben, de folyamatosan csökken.

A **külföldi befektetők** (nem-rezidensek) a II. negyedévben – egy éves vásárlás után – nettó állampapír-eladók voltak, 44,3 milliárd forint értékben, miközben portfóliójukon 36,8 milliárd forint nagyságú árfolyamnyereséget értek el. Mindezek eredményeként a nem-rezidensek tulajdonában lévő állomány 7,5 milliárd forinttal csökkent, így a szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban 2005 június végére 28,0 %-ra esett vissza.

A **pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állomány árfolyamértéken 278,8 milliárd forinttal nőtt a II. negyedévben. A szektor állampapír-befektetései a 66,1 milliárd forintnyi árfolyamnyereség következtében is emelkedtek, ugyanakkor a szektor tulajdonában lévő állomány jelentős gyarapodásának fő oka az volt, hogy a pénzügyi vállalatok 212,8 milliárd forint értékű nettó vásárlást hajtottak végre a vizsgált időszakban. Mindezek hatására a pénzügyi vállalatok állampapírpiaci súlya 55,0%-ról 56,5%-ra növekedett. A biztosítók és nyugdíjpénztárak állampapír-állománya – a több éve tartó tendenciának megfelelően – 139,4 milliárd forinttal emelkedett, ami piaci részesedésük 0,8 százalékpontos gyarapodását eredményezte. Az egyéb monetáris intézmények állampapír-állományának értéke 45,4 milliárd forinttal emelkedett, ennek ellenére részesedésük 0,1 százalékponttal mérséklődött. Az egyéb pénzügyi közvetítők 93,4 milliárd forinttal növelték állományukat, így állampapírpiaci részesedésük 5,4%-ra nőtt.

A **nem pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állampapírok állománya – a több mint egy éve tartó tendenciának megfelelően – a II. negyedév végére ismét csökkent, ezúttal 18,3 milliárd forinttal. A szektorba tartozó vállalatok a negyedév során 21,9 milliárd forint értékben nettó eladók voltak, miközben a birtokukban lévő állományon 3,6 milliárd forint értékű árfolyamnyereséget értek el. A nem pénzügyi vállalatok részesedése a forgalomban lévő állampapírokból így további 0,3 százalékponttal mérséklődött. 1997 óta a nem pénzügyi vállalatok állampapírpiaci részesedése lassú, fokozatos gyengülés eredményeképpen egyharmadára zsugorodott.

Az **államháztartás** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéken számított állománya – a szektor 5,5 milliárd forint értékű nettó vásárlása miatt – kismértékben emelkedett az elmúlt három hónap folyamán. A növekedés főként a helyi önkormányzatok állampapír-állomány gyarapodásának következménye.

² A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forintkötvényeket.

Állampapírok tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Állampapírok összesen					
	2004				2005	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	4,8	4,1	3,9	3,3	3,0	2,8
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	2,6	2,5	2,4	2,4	2,2	2,1
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	23,4	25,0	24,0	22,5	22,6	22,5
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	3,8	4,9	4,4	4,1	4,6	5,4
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	1,2	1,2	1,0	1,1	1,2	1,2
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	20,0	21,0	21,6	23,7	24,3	25,2
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	51,0	54,5	53,4	53,8	55,0	56,5
Központi kormányzat (S. 1311)	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	1,3	1,4	1,3	1,2	1,2	1,2
Háztartások (S. 14)	13,9	13,9	13,4	12,8	11,7	11,2
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	28,7	25,8	27,7	28,6	28,9	28,0
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – az I. negyedévi 797,7 milliárd forintos növekedés után – a II. negyedévben 380,9 milliárd forinttal (6,4%-kal) tovább emelkedett, és június végén 6307,7 milliárd forintot tett ki. A negyedév során a tőzsdei részvények kapitalizációja újabb történelmi maximumot ért el. A II. negyedévben a kapitalizáció emelkedése kizárólag a papírok árfolyamának növekedéséből származott, amely 380,9 milliárd forintot tett ki.

A **háztartások** részvényeladása ebben a negyedévben is meghaladta a vásárlások értékét, mégpedig 12,6 milliárd forinttal. A háztartásoknak ugyanakkor 13,2 milliárd forint árfolyamnyeresége keletkezett, így a háztartások részvényállománya összességében emelkedett, igaz, csupán 0,6 milliárd forinttal. Június végén a tőzsdei részvényeknek már csak 3,7%-a volt a háztartások tulajdonában.

A **külföldi befektetők** – szemben az előző negyedévvel – nettó eladók voltak, pontosan 15,0 milliárd forint értékben, viszont 270,3 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett a portfóliójukon. Ezek együttes hatására a nem-rezidensek részvényállománya 255,3 milliárd forinttal emelkedett, részesedésük ugyanakkor 0,7 százalékponttal, 77,6%-ra csökkent.

A **pénzügyi vállalatok** ismét nettó eladók voltak a tőzsdei részvények piacán, az előző negyedévvel pontosan megegyező, 13,9 milliárd forint értékben. Ezzel párhuzamosan 23,1 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett, így tőzsdei részvényállományuk összességében 9,2 milliárd forinttal nőtt. A szektor részesedése 0,3 százalékponttal, 6,0%-ra mérséklődött.

A **nem pénzügyi vállalatok** – az előző negyedévhez hasonlóan – nettó vásárlók voltak, ezúttal 41,7 milliárd forint értékben. Ráadásul 25,3 milliárd forint árfolyamnyereségük is keletkezett, így a szektor tőzsdei részvényportfóliója összesen 67,0 milliárd forinttal emelkedett. Részesedésük 0,8 százalékponttal, 4,9%-ra nőtt.

Az **államháztartás** nettó 0,1 milliárd forint értékben adott el tőzsdei részvényeket, ugyanakkor 48,8 milliárd forint árfolyamnyeresége volt a II. negyedévben. Ezek hatására 48,7 milliárd forinttal nőtt az államháztartás tulajdonában lévő állomány, és részesedése is 0,4 százalékponttal emelkedett, ami június végén 7,8%-ot tett ki.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Tőzsdén jegyzett részvények					
	2004				2005	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	6,9	7,7	7,2	4,0	4,1	4,9
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,8	1,6	1,5	1,6	1,8	1,6
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,5	1,6	1,4	1,6	1,5	1,4
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	3,8	3,4	3,3	3,3	3,0	3,0
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	7,1	6,6	6,2	6,4	6,3	6,0
Központi kormányzat (S. 1311)	6,1	6,2	6,7	6,8	6,8	7,2
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,7	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	6,8	6,8	7,3	7,5	7,4	7,8
Háztartások (S. 14)	4,3	4,4	4,0	4,1	3,9	3,7
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	74,9	74,4	75,3	78,0	78,3	77,6
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken a II. negyedévben 1367,2 milliárd forintról 1554,3 milliárd forintra (13,7%-kal) nőtt, miközben az egyes tulajdonosi szektorok részesedése lényegesen nem változott. Az állományemelkedés túlnyomó részben – a 142,5 milliárd forint értékű – tranzakciókból származott, míg a befektetési jegyek árfolyamának növekedése 44,6 milliárd forint volt. E két hatás együttes eredményeként emelkedett a befektetési jegyek nettó eszközértéke 187,1 milliárd forinttal a negyedév során.

A **háztartások** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya a II. negyedévben piaci értéken számítva 158,5 milliárd forinttal nőtt. A szektor 121,2 milliárd forint értékben bruttó vásárló volt, emellett a lakossági befektetők portfóliójukon 37,2 milliárd forint árfolyamnyereséget értek el. Mindezek következtében a háztartások részesedése 1,2 százalékponttal emelkedett a forgalomban lévő befektetési jegyek állományában.

A **külföldi befektetők** tulajdonában lévő állomány 2,7 milliárd forinttal emelkedett, az összes állományban való részesedésük 0,1 százalékponttal növekedett.

A **pénzügyi vállalatok** összességében 20,7 milliárd forinttal növelték a befektetési jegyek állományát. A növekedés június végén valamennyi alszektornál megfigyelhető. Ebben a negyedévben, az egyéb pénzügyi közvetítők állománya növekedett a legnagyobb mértékben (12,5 milliárd forinttal), így részesedésük a forgalomban lévő befektetési jegyekből 0,6 százalékponttal emelkedett. A biztosítók és nyugdíjpénztárak nettó eladók voltak 1,8 milliárd forint értékben, azonban a tulajdonukban lévő állomány 3,8 milliárd forinttal emelkedett, az ebben az időszakban keletkezett 5,7 milliárd forint árfolyamnyereség hatására. Ennek ellenére részesedésük az összes állományban 0,9 százalékponttal csökkent.

A **nem pénzügyi vállalatok** befektetéseinek értéke ebben az időszakban 19,5 milliárd forinttal növekedett, azonban a 10,6 milliárd forint árfolyamvesztés hatására, piaci részesedésük 0,4 százalékponttal csökkent.

Az **államháztartás** szektorában 4,0 milliárd forinttal csökkent a befektetési jegyek állománya, amit a helyi önkormányzatok befektetéseinek azonos mértékű visszaesése eredményezett.

A befektetési jegyek nettó eszközértékének tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Befektetési jegyek					
	2004				2005	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	8,3	8,1	8,2	8,2	8,0	7,6
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	2,7	2,3	2,1	1,9	1,5	1,6
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	2,3	1,7	1,9	1,8	2,2	2,8
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	11,3	12,1	12,3	11,4	10,1	9,2
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	16,5	16,3	16,5	15,3	14,0	13,6
Központi kormányzat (S. 1311)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7	1,2
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	1,8	1,8	1,8	1,6	1,8	1,3
Háztartások (S. 14)	71,5	72,0	71,5	73,2	74,7	75,9
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,8	0,8	0,9	0,8	1,0	0,9
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	1,1	1,0	1,1	0,9	0,6	0,7
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

1. A nemzetközi módszertani előírásokkal (ESA '95, SNA '93) összhangban a befektetési jegyek esetében tranzakciónak tekintjük a forgalomban (illetve az egyes szektorok tulajdonában) lévő jegyek darabszámának változása mellett, a tulajdonosi jövedelmek (kamat, osztalék, bérleti díj, stb.) újrabefektetését (tőkésítését) is.
2. A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Pénzügyi adatok/Statisztika címszó alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001 júniusától” található (www.mnb.hu).
3. Az állományi adatokat tartalmazó táblák megtalálhatók az MNB honlapján a Statisztika/Statisztikai adatok, idősorok/ VIII. Értékpapírok címszó alatt (www.mnb.hu).
4. A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek az összesen adatoktól.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY